



VEJBY
OG
VEJBYSTRAND

1949

Med udgivelsen af denne lille vejledning byder vi Dem velkommen til egnen, vel nok en af de skønneste og mest karakteristiske egne i Danmark. Her er en masse smukke spadsereture, hvad enten man benytter Vejby by eller Vejbystrand som udgangspunkt. Fra Vejby station er der knapt 3 km til stranden, til Raageleje ca. 4 km og til Tisvilde Hegn, Tibirke Bakker og Tisvildeleje ca. 5 km. Det smukkeste udsigtspunkt på hele kysten er Salgaardshøj, der ligger 49 m over havoverfladen, og hvorfra man i vest ser Sjællands Odde, i nordvest Hesselø, som ligger 37 km ude i Kattegat, og i øst ser man de små fiskerlejer i Sverige, og over dem troner Kullens blå bjerge.

Turen fra Københavns hovedbanegård til Vejby station kan med tog og Gribskovbanens nye, smukke skinnebus „Rødhætte“ gøres på mindre end 2 timer. Fra Vejby station udgår rutebillinier flere gange daglig mod Vejbystrand, Gilleleje, Raageleje og Esbønderup. Skulle De foretrække at leje en bil, er der altid lillebiler ved stationen.

Af annoncerne på de følgende sider vil De se, at en stab af dygtige håndværkere og næringsdrivende står til Deres disposition med råd og vejledning samt 1. klasses arbejde og varer, så de praktisk taget intet behøver at tage med fra byen, men kan støtte og gavne den egn, De besøger, ved at foretage Deres indkøb hos de lokale næringsdrivende.

Vi håber, De må få en god ferie og hente sundhed og kræfter under Deres ophold heroppe.

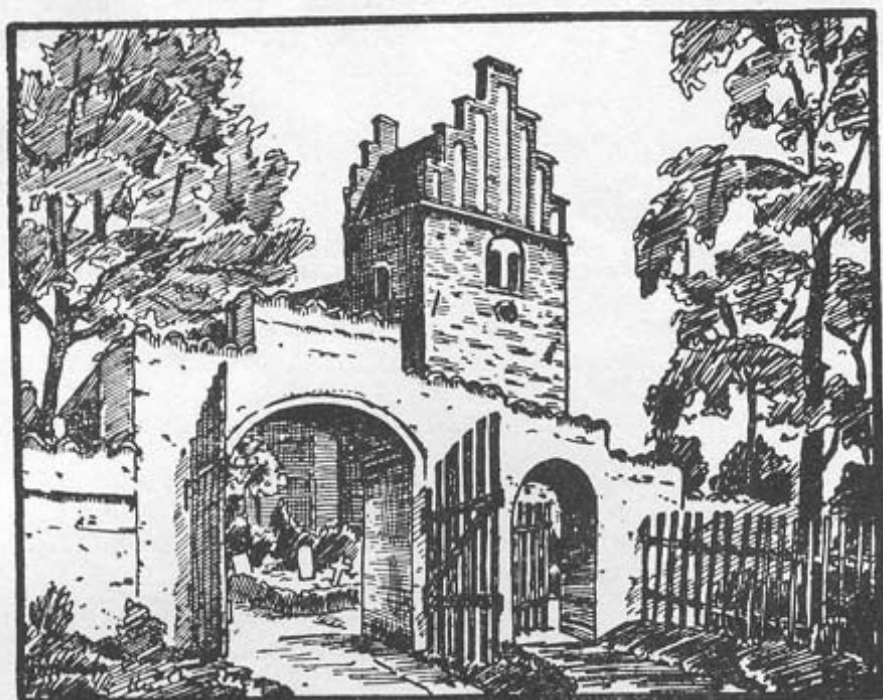
PÅ GENSYN NÆSTE ÅR

*OBS!!! Vær venlig at lade denne lille vejviser
blive liggende i sommerhuset.*

UDGIVET AF SAMTLIGE ANNONCØRER

Eftertryk forbudt.

VEJBY KIRKE



Den midterste del af Vejby kirke er den oprindelige kirke og stammer efter Nationalmuseets opgivelse fra tiden omkring år 1090. Senere er der bygget til både mod øst og vest, og kirken er nu ikke alene en af de største landsbykirker i Nordsjælland, men også en af de smukkeste. Af særlig interesse er den gamle indgangsportal mod syd fra 1556 med udskåret latinsk indskrift på døren. Inde i kirken bemærkes altertavlen fra 1591 med Chr. IV.s valgsprog foroven på latin: Fromhed styrker rigerne, træbeklædningen på alteret ligeledes fra 1591, og det ejendommelige alterbillede af kunstmaler Rannow (fra 1908), der forestiller Kristus sammen med 3 slægtled nordsjællændere. Endvidere ses ophængt i kirken det skib, der for nogle år siden blev solgt til fordel for Finlandshjælpen, skænket kirken af konsul Stagsted.

Gudstjenester i juni, juli og august måned:

Dato	Vejby	Tibirke	Dato	Vejby	Tibirke	Dato	Vejby	Tibirke
5. juni	Kl. 10	Kl. 14	3. juli	Kl. 10	Kl. 8	7. aug.	Kl. 8	Kl. 10
12. "	" 8	" 10	10. "	" 8	" 10	14. "	" 10	" 8
19. "	" 10	" 8	17. "	" 10	" 8	21. "	" 14	" 10
26. "	" 8	" 10	24. "	" 8	" 10	28. "	" 10	" 14
			31. "	" 10	" 8			

OLDTIDSGRAVEN PÅ HANNEBJERG VED VEJBYSTRAND



På Klitgårdens mark undersøgte Nationalmuseet i 1945—48 en gravhøj, der viste sig at indeholde grave fra oldtidens tre perioder: sten-, bronze- og jernalderen.

Jordsmonnet her karakteriseres af flyvesandsformationer med overgroede klitter, og landbrug i gammel tid i forening med flyvesandet havde helt udslettet højens oprindelige form. Først da man ved pløjning var stødt på en stor, stenbygget grav, opdagedes det, at man her stod over for en gammel gravhøj.

Trods en bekvem størrelse — ca. 13 meter i diameter — indeholdt højen et usædvanlig stort antal grave og stenlægninger, otte og tyve ialt. Den ældste af gravene er en kraftig stenkiste, en såkaldt hellekiste fra stenalderens slutning, ca. 1800 år før vor tidsregnings begyndelse. Tre begravelser har fundet sted i denne kiste, i to tilfælde er det nok mænd, der er stedt til hvile, idet der er fundet to smukt tilhuggede dolke i graven. Resterne af de to første begravelser har måttet vige pladsen ved den sidste bisættelse. Skeletdelene fandtes sammenhøbet i gravens østende ved den sidst gravlagtes fødder.

Stenkisten omgives af en mod øst åben, oval stenlægning, på ydersiden kantet med store sten, og ved foden af den jordhøj, der dyngedes op over graven, er lagt to rækker af sten, der som et perlebånd omslutter højen.

Lidt senere byggedes ved foden af højen — mod syd — en anden hellekiste af ganske samme type som centralgraven og således utvivlsomt også fra samme tidsperiode. Stenene til kisten har man på denne stenfattige egn for en del nok skaffet sig ved simpelthen at grave ned i højen og fjerne nogle af den første kistes dæksten. Med undtagelse af to stykker manglede nemlig overliggerne over den første kiste, og at de allerede er fjernet i oldtiden, viste to ubeskadigede grave fra bronzealderen anlagt lige over kisten. I den sydlige hellekiste fandtes et enkelt skelet så dårligt bevaret, at kønnet ikke kunne bestemmes med sikkerhed. Af gravgods var her intet.

Da højen var opført, benyttedes den gennem lang tid til begravelser. Lige inden for fodkransen fandtes mod nord en mandslang, simpel jordgrav, i hvilken liget var lagt ubrændt. Af den døde var kun emajllen fra tænderne bevaret, og den dobbeltknap af bronze, der sikkert har siddet i dragten, giver ikke en nøje tidsfæstelse inden for bronzealderens afsnit.

Alle de øvrige grave var brandgrave, de fleste nok fra yngre bronzealder. De brændte ben var hensat i en urne, en lille stenboks eller blot en grube i højen dækket med sten. Gravgodset i disse grave var i de fleste tilfælde meget beskedent, ofte slet intet. Dog indeholdt en enkelt urne tre og en anden fire sager af bronze: den første en smukt ornamenteret ragekniv, en dobbeltknap, hvis ornamentik havde været udfyldt med harpiks, og en pincet, ligeledes ornamenteret, den anden en ragekniv, en dobbeltknap, en toiletkniv og en syl. Af sylen, der formodentlig har tjent til tatovering, var kun nålen bevaret, skaftet har sandsynligvis været af træ.

Gravpladsens yngste begravelse stammer fra begyndelsen af jernalderen, århundrederne lige før Christi fødsel. I en urne fandtes mellem de brændte ben en stærkt forrustet jerngenstand, vistnok en fibula.

Ved undersøgelsen lodes alle sten i fodkranskæderne og i stenlægningerne omkring hellekisterne urørt, også de to kister bevarede. Dækstenene lagdes på plads, og i denne tilstand er dette i sin art enestående mindesmærke fredlyst. Den naturskønne egn er blevet et usædvanligt oldtidsminde rigere. Turisten vil standse op et øjeblik ved gravpladsen, og stedet vil tale til ham om vort lands årtusinder gamle historie.

Georg Kunwald.

VEJBYSTRAND KØBMANDSHANDEL

K. Nebelong-Ibsen . Telf. Askemose 6 & 132

Kolonial — Vin — Isenkram

Haveredskaber — Havemøbler — Liggestole

Cement — Cementrør — Fliser

Færdige malerverker — Fernis — Lak

Taglak — Tjære — Carbolineum

Leveres overalt på stranden

ESSO BENZINTANK



Vejby! Hvor festligt et navn og hvor skøn en plet med huse og træer grupperet om den højt beliggende kirke, som er synlig viden om i det dejlige nord-sjællandske landskab.

Der er en egen stemning og fred over Danmarks landsbyer, og den finder man også her i Vejby, når andemor med sine små ællinger lystigt snadrer i det lille gadekær, eller når kirkeklokken ringer solen op, og lyse barnestemmers sang fra skolen blander sig med landsbysmediens muntre klang fra ambolten, medens hanen galder sit kyklyk, altsammen lyde som netop understreger den velsignede ro, som tilsyneladende har hersket her i tusind år.

Men Vejby er også en lille driftig by, hvor der arbejdes fra ganske tidlig morgen til sen aften. Landbruget, håndværket og handelen gør store fremskridt år for år, og hvilken forandring fra dagvognens tid for kun ca. 30 år siden til i dag med de festlige, hurtige skinnebuser og rutebiler eller vognmændenes autoriserede biler.

Anderledes var det, da vore forældre var unge. Da skulde man gå til Kagerup for at komme med toget, og Jørgen Post gik hver dag fra Helsingør og begyndte allerede at dele posten ud i Lavø Huse. Når han kom hjem måtte mutter og ungerne hjælpe til, så gik turen til Rågeleje og Hesselbjerg, men der var jo ikke så mange breve, og fire, fem husstande kunne sagtens enes om avisen.

Ovre på Stavlehøje i Ørby var der meget troldtøj. Ældre folk har set, at højene stod på fire ildsøjler, og troldene dansede neden under. På Melhøj var der meget spøgeri, og da man begyndte at grave i højen, døde der et kreatur på Melhøjgård hver nat, så man holdt hurtigt op, og troldene hentede endnu i mange år vand på gården gennem et hul i muren.

I dag lever det lille samfund i realiteternes verden. Posten har vi kl. 5³⁰, og alle mulige dagens aviser fås langs hele stranden allerede kl. 7. De handlende sørger også for mælk og brød til vore sommergæsters morgenkaffe, ligesom butikkerne bugner af de varer folk ønsker, og der bliver malet og bygget som aldrig før.

Vejbys charme er den dejlige natur med den rene, skære havluft fra det nærliggende, solglitrende Kattegat. Her finder man den rette landlige ro og hvile fri for det moderne, hektiske badelivs besværlige make up. Her promenerer man ikke, man går ture, og man hviler. Kort sagt, man holder ferie.

KØREPLAN FOR GRIBSKOVBANEN

Hverdage. Gyldig fra 16. maj — 17. juni og fra 22. august 1949.

Afg. Vejby	5.55*	7.05**	7.40	10.45	13.15	15.50	18.45	20.53	21.46	23.23
Afg. Hillerød	6.36	7.34	8.36	11.36	13.56	16.36	19.36	21.36	22.36	0.04
Ank. Kbhvn. H.	7.31	8.30	9.31	12.31	14.51	17.31	20.31	22.31	23.31	0.52
Afg. Kbhvn. H.	8.19	10.19	13.19	13.59	15.19	16.19	18.19	21.19	22.59	0.19
Afg. Hillerød	9.22	11.30	14.23	15.02§	16.30	17.21	19.30	22.25	0.00§§	1.18§§§
Ank. Vejby	9.58	12.06	14.59	15.48	17.12	17.47	20.06	23.01	0.41	1.58

* Løber ikke mandage samt tirsdag efter pinse. ** Løber kun mandage og tirsdag efter pinse.
 § Løber kun lørdage. §§ Løber ikke onsdage. §§§ Løber kun onsdage.

Hverdage. Gyldig fra 18. juni — 20. august 1949.

Afg. Vejby	5.55*	7.05**	7.40	10.45	12.54	13.25	15.05	15.38	18.45	20.53	21.46	23.23
Afg. Hillerød	6.36	7.34	8.36	11.36	13.56	13.56	15.36	16.36	19.36	21.36	22.36	0.04
Ank. Kbhvn. H.	7.31	8.30	9.31	12.31	14.51	14.51	16.31	17.31	20.31	22.31	23.31	0.52
Afg. Kbhvn. H.	8.19	8.19	10.19	13.19	13.19	13.59	15.19	16.19	18.19	21.19	22.59	0.19
Afg. Hillerød	9.18	9.30	11.30	14.18	14.29	15.02§	16.30	17.21	19.30	22.25	0.00§§	1.18§§§
Ank. Vejby	9.44	10.12	12.06	14.44	15.13	15.46	17.12	17.47	20.06	23.01	0.41	1.58

* Løber ikke mandage. ** Løber kun mandage.
 § Løber kun lørdage. §§ Løber ikke onsdage. §§§ Løber kun onsdage.

Søn- og helligdage. Gyldig fra 15. maj 1949.

Afg. Vejby	5.48	6.30	9.33	10.35	13.45	16.38	16.51	19.24	21.01*	22.53
Afg. Hillerød	6.36	7.36	10.36	11.36	14.36	17.36	17.36	20.36	21.56	23.56
Ank. Kbhvn. H.	7.32	8.32	11.32	12.32	15.32	18.32	18.32	21.32	22.52	0.52
Afg. Kbhvn. H.	6.19	7.59*	8.19	10.19	10.19	13.19	16.19	18.19	21.19	0.19
Afg. Hillerød	7.25	8.58	9.25	11.18	11.28	14.30	17.30	19.35	22.30	1.20
Ank. Vejby	8.07	9.42	10.01	11.44	12.10	15.06	18.06	20.23	23.23	2.00

* Gennemgående vogne.

GRIBSKOVBANEN

Ruteautomobiler:

Vejby — Raageleje — Gilleleje

Vejby — Vejbystrand

Vejby — Blistrup — Græsted —
Esbønderup

Vejby — Tisvildeleje

Fragtautomobilrute:

Tisvildeleje — Raageleje —
København

Køreplaner udleveres gratis

Vejby station: Telefon Askemose 67